

Quarantaine Verplichting

Inregelen van de quarantaineverplichting bevat een aantal deelprojecten. In deze presentatie komen de volgende onderwerpen aan de orde.

1. Wetgeving
2. Verplichte quarantaine voor reizigers
3. Quarantaine positief getesten
4. Toezicht en handhaving

Doel bespreking

1. Besluitvorming BWO ten aanzien van de voorgestelde hoofdlijn en uitwerkvoorstellen
 - a. Het verder uitwerken van de voorgestelde wetswijzingen:
 - algemene quarantaineplicht voor reizigers
 - een registratieplicht voor reizigers
 - een gerichte quarantaineplicht voor positief getesten
 - b. Het nader uitwerken van de handhavingsvoorstellen
 - c. Het verder uitwerken van een optimale vorm van registratie

1.1. Wetgeving: Inhoud wetsvoorstel

Het wetsvoorstel voorziet in de wijziging van de Wet publieke gezondheid, in het bijzonder hoofdstuk Va, dit is het hoofdstuk waarin alle tijdelijke wettelijke maatregelen staan ter bestrijding van Covid-19.

Het wetsvoorstel bevat de volgende elementen:

- Een quarantaineplicht voor alle inreizigers uit door de minister aangewezen gebieden (hoogrisicogebieden);
- De mogelijkheid om een registratieverplichting op te leggen aan inreizigers (hoogrisicogebied) en de mogelijkheid om deze informatie te delen;
- De mogelijkheid om een negatief testbewijs te verplichten voor **alle** inreizigers, dus ook automobilisten. Nu geldt de verplichting enkel voor reizigers van personenvervoer;
- Een quarantaineplicht voor positief getesten door middel van een beschikking van de burgemeester;
- De bevoegdheid om toezicht te houden en te handhaven.

De bedoeling is om in de wet alleen de hoofdlijnen op te nemen en zo veel als mogelijk de uitwerking door te leggen naar ministeriele regelingen.

1.2. Snelst mogelijke planning wetgeving

- Afstemming, toetsing gereed woensdag 10 februari
- Consultatie + verwerking woensdag 17 februari
- Voorportalen en MR, vrijdag 19 februari
- Raad van State en nader rapport, vrijdag 26 februari
- TK, EK, maximaal 7 dagen: Week 1-5 maart
- Bekrachtiging, bekendmaking en inwerkingtreding, 6 maart of later

Deze planning gaat er vanuit dat binnen zeer afzienbare tijd duidelijkheid nodig is over de elementaire uitgangspunten van de registratie- en quarantaineplicht. Tevens vereist deze planning medewerking van de Raad van State en beide Kamers. Voor wat betreft de Raad van State is er ambtelijk contact geweest en toonde men zich bereidwillig.

Quarantaineplicht reizigers

Voor het invoeren van de verplichte quarantaine voor reizigers is het noodzakelijk dat:

- Inkomende reizigers uit hoogerisicogebieden worden geregistreerd en geauthentiseerd;
- Deze registratie verplicht is en dat op de registratieplicht in meer of mindere mate kan worden gehandhaafd.
- De registratiegegevens ter beschikking komen van een callcentre dat steekproefsgewijs deze inkomende reizigers belt en eerste instantie ondersteunt bij de quarantaineplicht.
- Steekproefsgewijs wordt gecontroleerd of deze inreizigers zich aan de quarantaineverplichting houden en dat bij een vermoedelijke overtreding van de quarantaineplicht toezichthouders kunnen worden geïnformeerd.
- Persoonsgegevens op het hoogste niveau van veiligheid worden geregistreerd en dat dit bevestigd wordt door een neutrale audit.

Reizigersregistratie "lightvariant"

1. Een nieuw registratiesysteem bouwen in de vorm van een "lightvariant" met zelfregistratie door de reiziger. Zonder controle op validatie van de ingevoerde gegevens. Het bouwen van een systeem kost minimaal 4- 6 maanden.

uitwerkpunten:

- beheer (GGD,CIBG)
- Privacy en informatiebeveiligingsaspecten → DPIA
- Authenticatie
- Negatieve testverklaring automobilisten meenemen

2. Vervoerder registreert

uitwerkpunten:

- Praktische haalbaarheid → veelheid aan vervoerders, onvolledigheid gegevens, medewerking vervoerders en beschikbaar stellen van gegevens aan belteam.
- Privacy en informatiebeveiligingsaspecten
- Automobilisten worden niet bereikt

Alternatief reizigersregistratiesysteem

Alternatief: De vervoerder registreert de gegevens.

Voor georganiseerd internationaal vervoer is het maken van reservering voorafgaand aan de reis veelal verplicht. In ieder geval voor vliegen, treinen als Thalys en Eurostar, bus (bijv. Flixbus) en ferries.

De vervoerder legt dus al bepaalde persoonsgegevens vast ten behoeve van de eigen bedrijfsactiviteit.

De optie is om de nog benodigde (aanvullende) gegevens voor de registratie ten behoeve van de quarantaineplicht door de vervoerder bij de reservering door de reiziger te laten vastleggen.

Het registratiesysteem wordt dus bij de verschillende vervoerders neergelegd. Het belteam heeft inzage in deze registratie. Het gaat om minimaal 105-120 vervoerders (luchtvaartmaatschappijen, busmaatschappijen, rederijen en treinmaatschappijen)

Dit is de enige manier om de authenticatie van inreizigers te laten plaats vinden. Het is van het grootste belang dat reizigers uit deze hoogrisicogebieden in quarantaine gaan. Zonder een register dreigt een permanent vliegverbod voor risicolanden.

Vervolg alternatief reizigersstelsysteem

Voordelen:

- Vervoerders beschikken naar verwachting over relatief betrouwbare vervoersgegevens (kleinere kans op fraude)
- Mogelijk sneller in te voeren dan een nieuw registratiesysteem
- Authenticatie vindt al plaats door de vervoerder. Hiermee verminderen we de administratiedruk op NL

Buiten Schengen wordt al geregistreerd voor visum aanvraag.

Nadelen:

- De gegevens zijn incompleet, bevatten in ieder geval niet altijd telefoonnummers. Extra gegevens opvragen, zoals een quarantaineadres, kan mogelijk niet. Dit omdat er internationale afspraken zijn over welke reizigergegevens worden verzameld.
- De meeste reizen vanuit het buitenland vinden plaats met de auto. Dit alternatief kan dus maar in een klein deel van de gegevens voorzien.

Vervolg alternatief reizigersstelsel

Te onderzoeken in samenspraak met I&W en J&V:

Welke gegevens zijn beschikbaar bij de verschillende vervoerders?

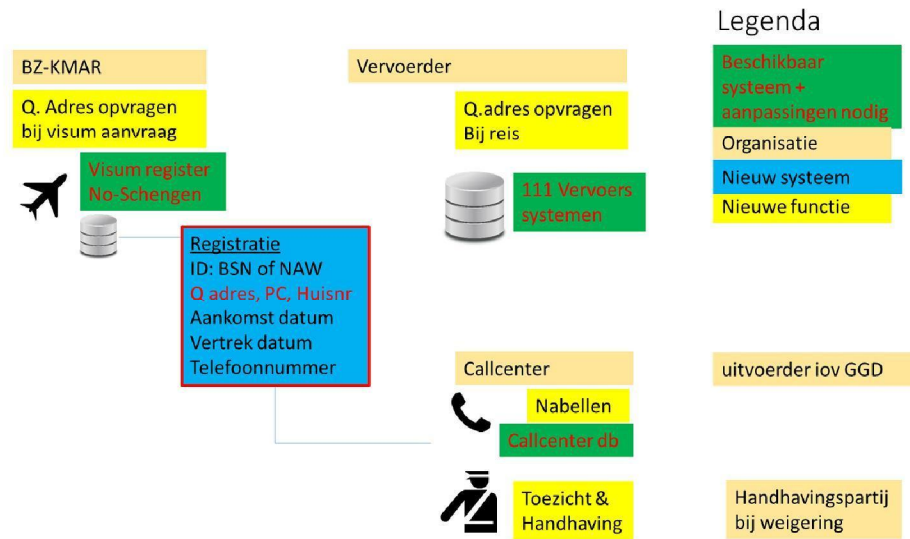
Is het feitelijk mogelijk om deze gegevens te laten leveren, door o.a. alle luchtvaartmaatschappijen die naar NL vliegen? Hoe lang duurt het om dit voor alle 105-120 vervoerders in te regelen?

Is het juridisch toegestaan om deze gegevens te gebruiken? Is dit verenigbaar met de Europese richtlijnen en verdragen op dit gebied?

Voorstel: Afzien van verder verkennen van alternatief, omdat zelfs in het meest positieve geval onvoldoende gegevens beschikbaar komen.

Schematische weergave alternatief

Negatieve testuitslag voor automobilisten

Bij het instellen van de verplichte negatieve testuitslag is besloten om deze zo snel mogelijk ook voor automobilisten te laten gelden. Tot nu toe is hier niet voor gekozen, omdat er geen mogelijkheden voor toezicht en handhaving waren.

Met de verplichte registratie van reizigers uit hoogrisicogebieden, is toezicht en handhaving van een verplichte negatieve testuitslag voor automobilisten eenvoudiger vorm te geven. Bij het controleren van de registratieplicht door KMar of Politie kan meteen worden gevraagd naar de negatieve testuitslag.

De verplichte negatieve testuitslag voor automobilisten wordt daarom meegenomen in het wetsvoorstel.

3. 1. Doelgroep positief geteste personen

- Hoog risico groep bij niet naleven
- Deze doelgroep houdt zich grotendeels aan de 'thuisquarantaine' (72%)*
- Redenen van schending van de thuisquarantaine door positief geteste personen (28%):
 - 18% van de mensen gaat naar buiten 'om even een frisse neus te halen'
 - 3% naar buiten om boodschappen te doen
 - minder dan 1% om te werken.
 - onbekend (6%)

* [Gedragsunit RIVM \(9^e ronde\), 15 januari 2021](#). Uitgebreider: [Notitie Naleven van quarantaine en isolatie advies - 11 november 2020 van het RIVM Corona Gedragsunit](#).

Wetswijziging quarantaineplicht voor positief geteste personen

- **Doel:** Toepassen en handhaven van de thuisquarantaine voor positief gesteste personen
- **Reden:** thuisquarantaine is een cruciaal instrument in het tegengaan van de verspreiding van covid-19
 - OMT ondersteunde eerder een quarantaine die een 'dwingend karakter' heeft (74e OMT-advies)
 - Verminderen contactmomenten is noodzakelijk. Hoge aantal besmettingen komt door te hoge en te brede opeenstapeling van op zichzelf kleine risico's van virusoverdracht (91^e OMT-advies), zowel in de steden als op het platteland. Bij positief geteste personen betreft dit overigens een hoog risico van virusoverdracht.
- **Nodig:**
 - Een omgeving waarin mensen worden gefaciliteerd om zelf in quarantaine te gaan
 - Hierop is vol ingezet d.m.v. communicatie en sociale ondersteuning, wordt momenteel verder doorontwikkeld
 - Een manier om op quarantaine effectief op te leggen aan positief geteste personen die weigeren in thuisquarantaine te gaan (slot op de deur)
 - De huidige wet (artikel 35 van de Wpg) is niet toegesneden op (met covid-19) geïnfecteerde personen. GGD's onderkennen dit.
- **Besproken opties:**
 - Optie 1: een algemene quarantaineplicht voor positief geteste personen regelen
 - Optie 2: een quarantaineplicht per beschikking voor personen die in niet vrijwillig in quarantaine gaan

Wetswijziging quarantaineplicht voor positief geteste personen

- **Optie 1 is gelet op de naleving van 72% niet proportioneel**
- **Optie 2 sluit aan bij wat er strikt genomen nodig is.**
 - Voordelen van optie 2 (quarantaineplicht per beschikking), o.a.:**
 - De maatregel is meer proportioneel en de beschikking maakt maatwerk mogelijk
 - Het tast de testbereidheid minder aan
 - Bij een lagere aantal besmettingen wordt gericht afzonderen mogelijk belangrijker dan het treffen van generieke maatregelen
 - Aangesloten kan worden bij de huidige wettelijke bevoegdheden van gegevensuitwisseling (incl. de vaststelling van een infectie) met burgemeesters
 - Nadelen van optie 2, o.a.:**
 - Een papieren molen, want de burgemeester moet eerst individueel een beschikking opleggen
 - Geen directe sanctionering mogelijk bij niet-naleving van de quarantaine (zonder een voorafgaande beschikking)

Hoe komt de doelgroep in beeld? (1)

A. GGD belt en geeft actief signalen aan de burgemeester

- De GGD belt positief geteste personen al 3x. Dat heeft nu het karakter van 'zachte handhaving' en gaat goed.
- GGD kan signalen van niet-naleving van de kleine groep doorgeven aan de burgemeester ('ik moet toch naar werk', 'quarantaine is flauwkul')
- Burgemeester onderzoekt vervolgens het opleggen van een beschikking door langs te gaan.

Nodig:

- Expliciete wettelijke opdracht aan GGD's om signalen door te geven
 - Afstemming met GGD over de werkwijze van het doorgeven van signalen
- Bevoegdheid voor de burgemeester om een beschikking op te leggen
 - Afstemming met burgemeesters over de inzet van de bevoegdheid

Hoe komt de doelgroep in beeld? (2)

B. GGD verstrekt op verzoek van de burgemeester informatie of advies

- Burgemeester / gemeentelijke toezichthouders constateren een overtreding en willen weten of de persoon ook in quarantaine had moeten zijn (positief is getest) (bv. Illegale feestjes)
- De GGD verstrekt deze gegevens (hiervoor bestaat al een wettelijke basis waarbij kan worden aangesloten)
- De burgemeester legt een quarantaineplicht (per beschikking) op.

Nodig:

- Werkafspraken met de GGD over hoe de gegevens worden gedeeld
- Werkafspraken met de gemeenten over wie wanneer welke gegevens mag opvragen (ivm medische gegevens)

Aanvullende handhaving: De rol van werkgevers

- **Verduidelijken wat de plicht is van werkgevers**
- RIVM: "overweeg aanvullende maatregelen indien werkgevers, ondanks goede informatie en voorzieningen, toch druk uitoefenen op personeel om ondanks een quarantaine of isolatie advies te gaan werken."*
- Wijzen op verantwoordelijkheid werkgevers om ruimte te geven voor het naleven van de thuisquarantaine
- Wijzen op de mogelijkheid tot stillegging van werk (art. 28 Arbowet) door ISZW
 - "indien in verband met de bestrijding van de epidemie van covid-19 bij of krachtens wettelijk voorschrift voorgeschreven maatregelen dan wel andere maatregelen die de kans op verspreiding van het virus SARS-CoV-2 gezien de stand van de wetenschap en professionele dienstverlening kunnen beperken, in ernstige mate niet worden getroffen."
 - Werknemers kunnen misstanden [melden](#) bij ISZW.

* [Notitie Naleven van quarantaine en isolatie advies - 11 november 2020 van het RIVM Corona Gedragsonderzoek](#).

4. Toezicht en handhaving

1. Handhaving registratieplicht

- * Kmar en politie bij de grens → medewerking vereist
- * geen waterdicht systeem, foutief verstrekken info is mogelijk

2. Handhaving quarantaineplicht

- * obv Twm → burgemeesters

knelpunten in uitvoering

a. Reizigers

- niet/ fout registreerders zijn niet te achterhalen
- sociaal wenselijke antwoorden aan de telefoon

b. Positief getesten

- sociaal wenselijke antwoorden
- weerstand bij de gemeenten (weer er taak erbij, verantwoordelijkheid voor cluster uitbraken)
- testbereidheid verminderd (vooral bij groep twijfelaars)

4. Toezicht en handhaving 2

Handhaving quarantaineplicht

Voor wat betreft de handhaving van de quarantaineplicht ligt het voor de hand om deze taak bij de burgemeesters te beleggen. Dit past binnen het huidige stelsel van de Twm. Andere partijen, zoals de GGD of de Voorzitter van de veiligheidsregio ligt minder in de rede. De GGD heeft geen toezichts- en handhavingsapparaat. De voorzitter van de veiligheidsregio zal in de praktijk ook veelal gebruik moeten maken van de toezichts- en handhavingscapaciteit bij gemeenten.

Handhaving van de quarantaineplicht zal op praktische uitvoeringsproblemen stuiten. Zo zal het bijvoorbeeld vrijwel onmogelijk zijn om inreizigers te achterhalen die wel in quarantaine moeten maar zich niet laten registreren of aangeven dat de registratie onjuist is. De handhaving zal dus juist gericht zijn op degenen die zich wel netjes registreren. Dat kan uiteindelijk ertoe leiden dat steeds minder mensen zich registreren of t.a.v. belteam de sociaalwenselijke antwoorden geven ('tuurlijk zit ik thuis').

4. Toezicht en handhaving 3

Er is informeel navraag gedaan bij de VNG hoe burgemeesters er tegenover staan als ze de handhaving van de quarantaineplicht als taak krijgen. Daaruit kwam naar voren dat er zeer veel weerstand is omdat er “weer een taak bijkomt” en dat er een gevoel heerst dat er nu “op de rem gestaan moet worden”. Ook vinden de burgemeesters het volgens de VNG een risico dat ze (in de media) verantwoordelijk kunnen worden gehouden voor uitbraken van besmettingen door personen die zich niet aan de quarantaineplicht houden. De indruk bij de contactpersoon binnen de VNG was dat dit met name speelt bij de 250 kleinere gemeenten. De burgemeesters die bijvoorbeeld in het veiligheidsberaad zitten zullen iets milder zijn, is zijn verwachting.

Oplossingsrichting

De weerstand kan iets minder intens worden als we in de communicatie de nadruk leggen op nabellen, stimuleren, overtuigen en dat de handhaving echt bedoeld is bij de absolute excessen. Ook is het goed om helder te maken dat burgemeesters zelf hun prioriteiten (mogen) blijven bepalen of er op basis van een signaal daadwerkelijk toezicht wordt gehouden.